

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

ISSN 2010-6602

БАНК ХОДИМЛАРИ ВА ТАДБИРКОРЛАРНИНГ ҲАФТАЛИК НАШРИ

ГАЗЕТА 1995 ЙИЛ ЯНВАРДАН БОШЛАБ НАШР ЭТИЛМОҚДА

№ 19 (1250)

2020 ЙИЛ 21 МАЙ

МАРКАЗИЙ БАНК РАИСИГА ЯНГИ МАТБУОТ КОТИБИ ТАЙИНЛАНДИ

Марказий банк Бошқарувининг 2020 йил 16 майдаги қарорига асосан Назаров Акмал Нариманович Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раисининг матбуот котиби – ахборот сиёсати масалалари бўйича маслаҳатчиси лавозимига тайинланди.

Лавозимга тайинлов Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги хулосасига кўра амалга оширилди.

– А.Н. Назаров Тошкент шаҳрида туғилган. 2004 йилда Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети Халқаро журналистика факультетининг бакалавр босқичини, 2007 йилда Ўзбекистон Миллий университети Журналистика факультетининг Жамоатчилик билан алоқалар йўналиши бўйича магистратура босқичини тамомлаган.

– У меҳнат фаолиятини 2004 йилда Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигида шарҳловчи лавозимда бошлаган. Кейинчалик "Roxytaxt FM" радиосида янгиликлар муҳаррири, "Банк ахборотномаси" – "Банковские вести" газеталари муҳбири, "Бозор, пул ва кредит" журналі Инновациялар бўлими муҳаррири, бош муҳаррир ўринбосари бўлиб ишлаган.

– 2008-2018 йиллар давомида "Банк ахборотномаси" – "Банковские вести" газеталарида бош муҳаррир лавозимда самарали меҳнат қилган. 2018-2019 йилларда Давлат солиқ қўмитасининг Жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бошқармасида катта инспектор, бош инспектор бўлиб фаолият юритган.

– А.Н. Назаров 2020 йил январь ойдан буён Марказий банкнинг Жамоатчилик билан алоқалар ва коммуникацион сиёсат департаменти директори ўринбосари лавозимда ишлаб келаётган эди.

– Эслатиб ўтадик, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раисининг матбуот котиби бир вақтнинг ўзида Жамоатчилик билан алоқалар ва коммуникацион сиёсат департаменти директори ҳисобланади.

Марказий банк
Матбуот хизмати

НАҚД ПУЛЛАР ТУШУМИ ЎТГАН ЙИЛГА НИСБАТАН 39 ФОИЗГА КўПАЙДИ

МАРКАЗИЙ БАНК НАҚД ПУЛ МУОМАЛАСИ БўЙИЧА ҚИСҚАЧА ШАРҲИНИ ЭЪЛОН ҚИЛДИ

2020 йилнинг ўтган даври мобайнида (январь-апрель ойлари) банк тизимида нақд пуллар айланмасидаги ҳолат ва ўзгаришлар мамлакатимиздаги ижтимоий-иқтисодий жараёнлар, жумладан, жорий йилнинг дастлабки чорагидаги юқори ўсиш суъатлари ортидан апрель ойидаги иқтисодий фаолликнинг суълашиши таъсирида шаклланди.

2020 йилнинг январь-апрель ойларида нақд пул айланмаси ҳажми 105,5 трлн. сўмни ташкил этган ҳолда ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 41 фоизга ошди.

Мазкур даврда банк кассаларига нақд пуллар тушуми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 39 фоизга кўпайиб, 52,1 трлн. сўмни ташкил қилди.

Коронавирус пандемияси даврида мамлакатимизда эълон қилинган карантин натижасида иқтисодий фаолликнинг сезиларли пасайиши банк кассаларига нақд пул тушумларига ҳам ўз таъсирини кўрсатди. Хусусан, жорий йил апрель ойида (7,9 трлн. сўм) март ойига (13,4 трлн. сўм) нисбатан тушум 41 фоизга камайди.

Нақд пулларнинг банкларга оқими секинлашувига карантин даврида:

- фуқаролар, йўловчи ташувчи транспорт (маҳаллий, темир йўл ва ҳаво транспорт) воситаларининг ҳаракатланишига доир чекловлар;

- корхоналар, хусусан, чакана савдо (озик-овқат дўконлари ва дорихоналардан ташқари), ноозиқ-овқат бозорлари ва пуллик хизмат кўрсатиш корхоналари фаолиятининг вақтинчалик тўхтатилиши;

- солиқлар, коммунал хизматлар, кредит фойзалари ва бошқа тўловларнинг тўлаш мuddатлари узайтирилиши каби омилларни келтириш мумкин.

Банк кассаларига келиб тушган нақд пуллар ҳажми нақд пулга бўлган талаб миқдоридан кўп бўлганлиги сабабли 2020 йилнинг I чорагида 209 млрд. сўмлик нақд пуллар муомаладан қайтган бўлса, аксинча жорий йилнинг апрель ойидаги ҳолат муомалага қўшимча 1 472 млрд. сўм чиқаришни тақозо этди.

Давоми-3

“ЎЗМИЛЛИЙБАНК” АЖ МУҲИМ ЛОЙИҲАНИ МОЛИЯЛАШНИ БОШЛАБ БЕРДИ

“Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банки” (кейинги ўринларда – Ўзмиллийбанк) “ВЭБ.РФ” Давлат ривожланиш корпорацияси билан “Ўзбекистон темир йўллари” АЖ электровозлари паркини кенгайтириш учун “Новочеркасский электровозостроительный завод” МЧЖ (Российская Федерация) томонидан ишлаб чиқарилган бешта магистрал юк ташувчи электровозларни етказиб бериш бўйича қиймати 14,3 млн.еврога тенг кредит линиясини очиш бўйича битимни имзолади.

Аввал шу йилнинг 23-24 апрелида Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Банклараро бирлашмаси конференцияси доирасида “ВЭБ.РФ” Давлат ривожланиш корпорациясининг раиси И.И.Шувалов билан музокаралар ўтказилди ва унинг давомида Россия томони жорий лойиҳаларни молиялашни давом этти-

ришга тайёр эканлигини билдирди.

ВЭБ.РФ Россиянинг юқори технологияли усуналарини Ўзбекистон Республикасига етказиб беришни молиялаш билан боғлиқ бир қатор инвестициявий лойиҳаларни амалга ошириш доирасида стратегик ҳамкори ҳисобланади.

Давоми-2

“ЎЗМИЛЛИЙБАНК” АЖ МУҲИМ ЛОЙИҲАНИ МОЛИЯЛАШНИ БОШЛАБ БЕРДИ

1-бошланиш

ВЭБ.РФ билан тузиладиган битимнинг рақобат устуворлиги Россия Федерацияси томонидан субсидиялар ажратиш механизмининг қўлланилиши ҳисобидан кредит ресурсларининг жозибали фоиз ставкалари бўйича жалб қилиниши имконияти билан изоҳланади.

Ҳамкорлик доирасида бугунги кунда умумий қиймати 188 млн.еврога тенг 4 та кредит битими тузилган ҳамда гидроэнергетикаю иссиқлик энергетикаси ва транспорт соҳаларидаги лойиҳалар молияланмоқда.

“ВЭБ.РФ” Давлат ривожланиш корпорациясига 1922 йилда асос солинган бўлиб, у Россиянинг ривожланиш бўйича энг йирик институти ҳисобланади, 51 млрд.АҚШ долларига тенг активлари бор. Ушбу ташкилот Россия Федерацияси иқтисодиётининг рақобатбардорлиги ва уни инновацион асосда модернизация қилишга кўмаклашади.

Яқинда Жаҳон банки гуруҳига кирувчи Халқаро молия корпорацияси (ХМК) ва “Ипак Йўли” АИТБ мамлакатимизнинг иқтисодий ривожига муҳим роль ўйнайдиган кичик ва ўрта бизнесни миллий валютада молиялаштириш ҳажмини оширишга ва хорижий валютадаги таваккалчиликларни самарали бошқаришга имкон берадиган шартнома имзолади.

Ушбу шартномага мувофиқ, ХМК ва “Ипак Йўли” банки валюта своп операцияларини Халқаро своплар ва деривативлар ассоциациясининг (ИСДА) умумий шартномасига (биржадан ташқари дериватив операцияларни тартибга солиш учун стандарт ҳужжат) мувофиқ амалга оширади. Мазкур шартнома хорижий валютадаги маблағларни ҳеджирлаш (сугурталаш) ва активлар ва пассивларни самарали бошқаришга имконият яратиб беради. ХМК Ўзбекистондаги маҳаллий банкларга таваккалчиликни бошқариш воситасини тақдим эта-

ётган ягона халқаро молия муассасаси ҳисобланади.

“Мазкур шартнома “Ипак Йўли” банки томонидан дериватив молиявий воситалардан фойдаланиш орқали банкнинг ресурс ҳажмини кенгайтиришни кўзда тутувчи имзоланган илк шартномадир. ХМК билан ҳамкорлигимиз молиявий таваккалчиликни қисқарттириш орқали миқозларимизга миллий валютада кредит тақдим этишни кенгайтиришга ва хорижий валютадаги таваккалчиликларни самарали бошқаришга имкон беради”, изоҳлайди “Ипак Йўли” АИТБ Бошқарув раиси Саидаббор Сайдахмедов.

ХМКнинг Мазракий Осие минтақаси бўйича менежери Кассандра Колберт шундай изоҳ берди: “Мазкур шартнома ХМКнинг ҳамкор молиявий муассасалари билан

бирдамлигини ва ҳар қандай шароитда уларни қўллаб-қувватлашга тайёрлигини кўрсатади. “Ипак Йўли” банки хорижий валютадаги таваккалчиликларни самарали бошқариш ва молиялаштиришга муҳтож бўлган корхоналарга миллий валютада кредитлашни давом эттириш имкониятига эга бўлди. Бу эса, ҳозирги вақтдаги COVID-19 пандемияси сабабли юзага келган инқирознинг салбий таъсирларини юмшатиш учун жуда муҳим ҳисобланади”.

ХМК Ўзбекистондаги йирик хусусий банклардан бири бўлган “Ипак Йўли” банки билан ҳамкорлик қилиб, 2018 йилдан бунён банкка миллий валютага айирбошлаш имкониятини яратган ҳолда умумий қиймати 15 миллион АҚШ долларига тенг бўлган кредит маблағларини тақдим қилган.

Коронавирус пандемияси сабабли таълим тизими шиддат билан онлайн платформаларга “кўчиб” ўтмоқда. Ходимлар малакасини оширишга доимий эътибор қаратиб келадиган “Ўзсаноатқурилишбанк” ҳам масофавий таълим жараёнларидан четда қолаётгани йўқ.

“ЎЗСАНОАТҚУРИЛИШБАНК” МАСОФАВИЙ ТАЪЛИМДА ФАОЛ

Президентимиз томонидан банк тизимини халқаро илғор хорижий тажрибага мувофиқлаштириш, бу борада рақамли иқтисодиёт ютуқларини қўллаш лозимлиги вазифаси қўйилган. “Ўзсаноатқурилишбанк” тизимда ушбу топшириқ ижросини таъминлаш, қолаверса, трансформация жараёнларида соҳанинг барча йўналишлари, шу жумладан кадрлар салоҳиятини ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Банк ўқув маркази Тараққиёт марказига айлантирилди. У ерда ўқишлар кундузги ва масофавий шаклда замонавий услубларда олиб борилиши йўлга қўйилди. Бу ерда қисқа муддатли курслар, семинарлар, тренинглар, давра сўхбатлари, сайёр ўқув модуллари ташкил этилмоқда.

Ўқувлар Банкнинг стратегик ва бизнес режаларидан келиб чиқиб, ходимлар билим ва малакасини ошириш “hard” ва “soft” йўналишларида олиб борилмоқда.

Масофавий ўқитиш тизимда эса вебинарлар ташкил этиш, турли онлайн таълим платформаларидан самарали фойдаланиш, иштирокчилар қамровини кенгайтириш ва ходимлар ўртада оммалаштириш вазифалари белгиланган.

Банк ходимларини ЕТБнинг rsbp-ca онлайн ўқитиш платформасига жалб қилиш ҳам ушбу вазифалар доирасида ташкил қилинди. Унда мингга яқин ходимлар рўйхатдан ўтиб, бугунги кунга қадар уларнинг 250 нафардан зиёди ўқув курсларини муваффақиятли якунлагани тўғрисида гувоҳномага эга бўлди.

– Пандемия шароитида ходимлар учун rsbp-ca онлайн платформасида ўқиш имкониятининг мавжудлиги айни муддао бўлди, – дейди Тараққиёт маркази директори биринчи ўринбосари Умида Саидова. – Улар вақтдан унумли фойдаланган ҳолда, бугунги кунда тизимнинг муҳим йўналишлари бўлган корпоратив бошқарув ва рискларни бошқариш, микрокредитлаш, кичик бизнес соҳасидаги миқозлар билан ишлаш, агробизнес субъектларини кредитлаш, миқозларни жалб этиш ва таҳлилий жараёнлар каби муҳим мавзулар доирасида янги билим ва кўникмалар олишга муваффақ бўлди.

Шунингдек, Банкда масофавий таълим ички “e-learning” тизими ҳамда бошқа видеоулоқот платформаларидан фойдаланган ҳолда ҳам олиб борилади. Мазкур масофавий ўқитиш платформалари ходимлар касбий кўникмаларини оширишнинг

узлуксизлигини таъминлаш ва бу борада харажатларни оптималлаштириши билан аҳамиятлидир.

Бугунги кунда ушбу тизимда Банкнинг 600 нафардан зиёд ходими таълим олмоқда.

Масофавий ўқув курслари мутахассислик, умумий ва шахсий ривожлантириш йўналишлари бўйича гуруҳлаштирилган бўлиб, ўқишлар нафақат ходимларнинг профессионал ўсиши, балки шахс сифатида ҳам юксалиши учун кенг имкониятлар яратади. Бунда IT технологиялари имкониятларидан самарали фойдаланиш, тил ўрганиш, етакчилик, вақтни бошқариш ва бошқа бир қатор йўналишлар бўйича ўқув курслари ташкил этилмоқда.

Мухтасар қилиб айтганда, “Ўзсаноатқурилишбанк” тизимидagi ўқув жараёнлари бугунги пандемия даврида янги шароитларга тўлақонли мослашиб, нафақат маҳаллий, балки хорижий ўқувларда ҳам ходимларнинг иштироки таъминланмоқда. Бу эса, пировардида, аҳолига сифатли хизмат кўрсатиш, операцион рискларни камайтириш, турли шаклдаги бизнес субъектлар билан индивидуал ишлашнинг янгича мезонларини ўзлаштириб, банкни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

БАНК-МОЛИЯ АКАДЕМИЯСИДА ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ

Яқинда Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси томонидан “Иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларига инновацияларни жорий этиш механизмларини такомиллаштириш” мавзусида республика илмий-амалий онлайн конференцияси ташкил этилди.

Онлайн конференцияни Банк-молия академияси ректори Б.Т.Бердияров, Ўзбекистон Республикаси Олий мажлиси қонунчилик палатаси депутати иқтисод фанлари доктори, профессор Н.Х.Жумаев ва Т.Ядгаровлар кириш сўзи билан бошлаб беришди.

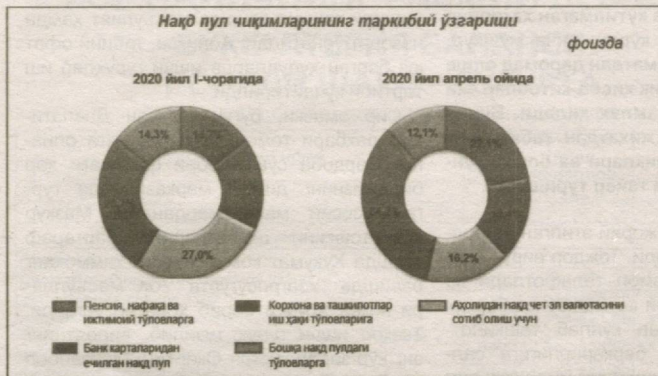
5 та шўба бўйича ўтказилган конференцияда Тошкент молия институт профессорлари и.ф.д. Т.И.Бобоқуллов “Банклар фаолиятини инновацион ривожлантириш муаммолари” мавзусида, Банк-молия академияси доценти М.Ш.Бутабаев “Миллий иқтисодиётни инновацион ривожлантиришни тижорат банклари томонидан инвестицион молиялаштириш муаммолари”, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги бухгалтерия ва аудит услубиети бошқармаси бўлим бошлиғи и.ф.н. доцент Ш.У. Хайдаров “Ўзбекистонда бухгалтерия ҳисобини халқаро стандартлар асосида жорий қилиш масалалари”, Ўзбекистон Республикаси Бюджетдан ташқари пенсия жамғармаси ижро аппарати директор ўринбосари PhD Ш.З.Давронов “Мажбурий ижтимоий сугурта тизими вазифалари ва уни Ўзбекистонда жорий этиш зарурати”, Ўзбекистон

Республикаси Президент хузуридаги давлат бошқарув академияси “Иқтисодиёт ва молия” кафедраси муdiri и.ф.д. профессор Ш.А.Ташматов “Жаҳон иқтисодиётида коронавирус пандемияси даврида глобал инқироз: таҳлиллар, прогноз ва рисклар”, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги хузуридаги сугурта бозорини ривожлантириш агентлиги ходими Э.А.Абдуллаев “Коронавирус пандемиясининг мамлакат сугурта бозорига таъсири: мулоҳазалар, муаммолар ва ечимлар” мавзуларидаги маърузалари ва тақдимотлари билан иштирок этишди.

3 соатга яқин давом этган онлайн конференцияда 100 дан ортиқ иқтисодиёт, банк, молия соҳаси мутахассислари, тадқиқотчилар, олимлар, тинловчилар ва бошқалар иштирок этишди.

Банк-молия академияси томонидан ташкил этилган ушбу онлайн конференция баҳс-мунозараларга бой, ўта кўтаринки ва ишчан руҳда ўтказилди. Иштирокчилар ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олиш билан бирга, маърузалар ва тақдимотлар орқали янги маълумотлар билан ҳам танишиш имкониятига эга бўлишди.

НАҚД ПУЛЛАР ТУШУМИ ЎТГАН ЙИЛГА НИСБАТАН 39 ФОИЗГА КЎПАЙДИ

1-бошланиши

Май ойидан бошлаб нақд пул тушумлари қайта тиклана бошлади. Хусусан, нақд пул тушумлари жорий йил апрель ойининг биринчи 10 кунидан 2,4 трлн. сўмни ташкил этган бўлса, май ойининг 10 кунидан 700 млрд. сўмга ошиб, 3,1 трлн. сўмга етди.

2020 йилнинг январь-апрель ойларида банк кассалари (шу жумладан, банкоматлар) орқали чиқим қилинган нақд пуллар 53,4 трлн. сўмни ташкил этиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 42 фоизга кўпайди.

Коронавирус пандемияси даврида мамлакатимизда эълон қилинган

карантин нақд пулга бўлган талабга ҳам таъсир кўрсатиб, жорий йил апрель ойида банклардан берилган нақд пуллар олдинги ойларга нисбатан сезиларли даражада камайди.

Ушбу камайиш асосан карантин даврида фаолиятини тўхтатган хўжалик субъектларининг иш ҳақи тўловлари учун нақд пулга бўлган талабининг 1,1 трлн. сўмга, шунингдек, халқаро пул ўтказмалари ҳажмининг камайиши ортдан нақд чет эл валютасини сотиб олиш учун йўналтирилган нақд пуллар ҳажмининг 2,0 трлн. сўмга қисқариши ҳисобига юзга келди.

Натижада жорий йил апрель ойида нақд пулларга бўлган талаб таркибидан пенсия, нафақа ва ижтимоий тўловлар ҳамда банк карталаридан нақд пул ечиш ҳажмининг улушларида ўсиши кузатилиб, банклар томонидан берилган нақд пулларнинг 56,3 фоизи ушбу мақсадлар учун йўналтирилди.

2020 йилнинг январь-апрель ойларида банк карталарига жами 45,8 трлн. сўмлик маблағлар келиб тушиб, ушбу даврда банк карталаридаги 15,0 трлн. сўмлик маблағлар аҳоли томонидан нақдлаштириб олинган.

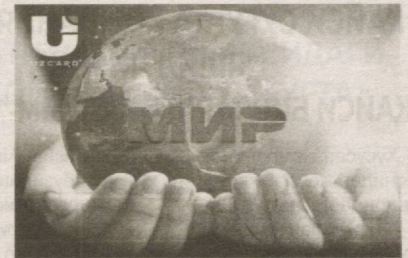
Қайд этиш лозимки, карантин давридаги чекловлар (ноозиқ-овқат товарлар савдоси, туризм, маданий дам олиш, маиший хизмат кўрсатиш объектлари фаолияти тўхтатилганлиги) сабабли аҳолининг банк карталаридаги маблағлари қолдигининг сезиларли даражада кўпайиши кузатилди.

Жумладан, банк карталаридаги маблағлар қолдиги 2020 йил 1 май ҳолатига 6,4 трлн. сўмни ташкил этиб, жорий йил 1 март ҳолатига нисбатан 32,5 фоизга, 1 апрель ҳолатига нисбатан 16,8 фоизга ўсди.

Марказий банк
Матбуот хизмати

“Uzcard” “МИР” тўлов тизими билан ҳамкорликда “Алоқабанк”, “Капиталбанк” ва “Туркистонбанк” ҳамкор банкларнинг “Uzcard” карталарига P2P пул маблағлари ўтказмаларини йўлга қўйди.

“UZCARD” КАРТАЛАРИГА ЗАМОНАВИЙ ОНЛАЙН ПУЛ ЎТКАЗМАЛАРИ!

Хизматдан мобил иловалар, веб-сайтлар ёки онлайн-банклар орқали фойдаланиш мумкин, хусусан, “МИР” эквайринг карталари орқали ишлайдиган “Яндекс.Деньги”, мобил иловалардан “Тинькофф банк” “Почта Банк” ва ҳоказолар шулар жумласидандир.

26.05.2020 йил санасидан бошлаб Ўзбекистон Республикасидаги барча банкларнинг “Uzcard” карталарига онлайн пул ўтказмаларини амалга ошириш мумкин.

ДИҚҚАТ!! Картага пул маблағларини қабул қилиб олгандан сўнг, ҳеч кимга SMS кодларни, картанинг амал қилиш муддати, телефон рақамига оид маълумотларни берманг. Пул маблағларини ўтказиш учун жўнатувчига ўз “Uzcard” карта рақамингизни тақдим этишининг ўзи kifоя.

Uzcard.uz

ЮҚОРИ СИФАТЛИ ИХЧАМ ИПЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИЛЯПТИ

Мижозларга юқори сифатли хизмат турлари тақдим этишни янада жадаллаштирган “Асака” банки тўқимачилик саноатига тааллуқли кўплаб лойиҳаларни молиялаштироқда.

Хусусан, Ўзбекистонда ип ишлаб чиқарадиган етакчи тўқимачилик компанияларидан бири “Global Textile Solutions” Банк миждозларидан бири ҳисобланади. 300 та иш ўрнига эга корхонада йилига 5 200 тонна ип йиғирилади.

“Асака” банки 2019 йилда “Global Textile Solutions”га технологик асбоб-ускуналарни сотиб олиш мақсадида импорт контракти тўлови ва тўқув ускуналари хариди учун мос равишда 21 760 264 765,00 сўм ҳамда 2 939 551,26 Евро ажратган.

Натижада Япония, Швейцариядан келтирилган замонавий ва хавфсиз технологиялар ёрдамида ўзбек пахтасидан экологик тоза, юқори сифатли ихчам иплар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Жаҳон бозорига бундай маҳсулотларга талаб катта бўлиб, Хитой, Россия ва Туркия давлатлари “Global Textile Solutions”нинг асосий миждозлари ҳисобланади.

ЎЗА

Бугунги кунда куёнчилик иқтисодий-етимиз ривожига ўзининг салмоқли ҳиссасини қўша оладиган истиқболли соҳалардан бири дея эътироф этилмоқда. Маълумки, “Микрокредит-банк” АТБ мазкур соҳа тараққиётига ҳисса қўшиш мақсадида тизим таркибига бириктирилган ва ҳозирга қадар куёнчилик соҳасида бир қатор ишлар қилиниб, жорий йил якунига қадар амалга оширилиши лозим бўлган аниқ чора-тадбирлар белгиланган.

“МИКРОКРЕДИТБАНК” ДАН СОҲА ТАРАҚҚИЁТИГА МУНОСИБ ҲИССА

Шу жумладан, 2017-2020-йиллар давомида республика бўйича ташкил қилинган куёнчилик хўжаликларига хоридан жами 4 570 бош насли куёнлар келтирилган.

Таъкидлаш лозимки, ўтган даврда банк томонидан куёнчилик соҳасини молиялаштириш учун жами 76,9 млрд. сўм миқдорда кредитлар ажратилган. Натижада, бугунги кунга келиб, ушбу лойиҳаларни амалга ошириш ҳисобига куёнлар сони сўнгги уч йилда қарийб саккиз марта ўсиб, 2019 йил давомида 583 минг бош куён етиштирилди. Шу билан бирга, куёнчилик соҳасида фаолият олиб борувчи 2 147 нафар фуқаро иш ўринлари билан таъминланди.

Бундан ташқари, 2020 йил биринчи чорагида бешта йирик куёнчилик хўжаликларига 5,5 млрд. сўм кредитлар ажратилиб, 17 минг бош насл берувчи она куён боқиш имкониятлари яратилди.

Шу билан бирга Президентимизнинг 2019 йил 31 октябрдаги 47-сонли мажлис баёнига кўра, мамлакатда етиштириладиган йиллик куёнлар сонини 2020 йилда уч млн. бошга етказиш вазифаси топширилган.

Ушбу вазифа ижросини таъминлаш мақсадида, банк томонидан умумий йиллик қуввати уч млн. бош куён етиштиришга 151 та лойиҳа манзилли рўйхати шакллантирилиб, уларни молиялаштириш учун зарур

бўлган 177 млрд. сўм маблағлар манбаси белгиланган. Жумладан, соҳа ривожини илмий ёндашув асосида ва замонавий шаклда ташкил этиш ҳисобига йиллик қуввати 1 350 минг бош куён етиштириш имконини берувчи 5 та йирик куёнчилик кластерлари ташкил этилади.

Мазкур кластерларга банк томонидан 145,4 млрд. сўм кредитлар ажратилиб, шундан тўртта куёнчилик кластери жорий йилнинг 1 октябрга қадар ва яна бири 1 декабрга қадар ишга туширилади.

Амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида йил якунига қадар аҳоли ва куёнчилик хўжаликларидан қўшимча равишда 2,5 млн. бош куён етиштириш инфраструктураси яратилиб, соҳада 5 943 нафар аҳоли бандлиги таъминланади. Натижада йил якунига қадар банк томонидан молиялаштирилган жами лойиҳалар ҳисобига саккиз мингдан ортқ аҳоли иш билан таъминланади.

Мазкур лойиҳалар ҳамда чора-тадбирлар изчил давом эттириб борилиши соҳа ривожининг асосий мезони бўлиб хизмат қилади. Зеро, сармоса киритилган ва истиқболли лойиҳалар асосида иш олиб борадиган тизимнинг келажаги юсак марраларни забт этишдир.

Сарвар ОЧИЛОВ

“Uzbekistan Airports” АЖ томонидан иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини, қўтқарув ходимларининг ҳаёти ва соғлигини, хавфли объектларни, машина ва механизмларни ҳамда аэропортлар фаолиятига боғлиқ бўлган бошқа объектларни суғурталаш бўйича танлов савдолари ўтказиш жараёнида Ўзбекистон Республикаси “Рақобат тўғрисида”ги Қонунининг талаблари бузилиши аниқланди.

ҚАЙСИ СУҒУРТА КОМПАНИЯЛАРИГА “ЯШИЛ ЧИРОҚ”, ҚАЙСИ БИРЛАРИГА ҲАЛИЯМ “ҚИЗИЛ”?

Хусусан, компания томонидан жойлаштирилган эълонда давлат улуши

50 фоиздан юқори бўлган суғурта компаниялари иштирок этиши мумкинлиги тўғрисидаги талаб киритилган эди, бунинг оқибатида юқоридаги шартга мос келмаган бошқа компанияларнинг танловда иштирок этиши имконияти чекланишига олиб келган.

Ўзбекистон Республикаси “Рақобат тўғрисида”ги Қонунининг 14-моддасига мувофиқ савдоларнинг битта ёки бир нечта иштирокчисига савдоларда қатнашиш учун имтиёзли шарт-шароитлар яратиб бериш тақиқланиши белгиланган.

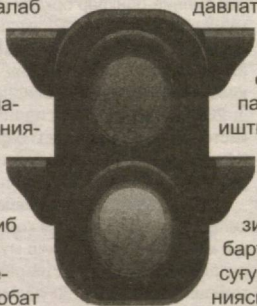
Юқоридагиларга мувофиқ, Қўмита томонидан

“Uzbekistan Airports” АЖга қонун бузилиш ҳолатини бартараф этиш бўйича кўрсатма берилган.

“Uzbekistan Airports”

АЖ томонидан танловда давлат улуши 50 фоиздан юқори бўлган суғурта компанияларининг иштирок этиши мумкинлиги тўғрисидаги рақобатта зид талаби бартараф этилиб, суғурта компаниясини танлаш учун қайтадан эълон берилган. Натижада барча суғурта компанияларига танлов савдосида иштирок этишида тенг шароит яратиб берилган.

**Монополияга қарши
курашиш қўмитаси
Матбуот-хизмати**

СУҒУРТА БОЗОРИНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ТАРТИБГА СОЛИШ

Ўзбекистоннинг иқтисодий бозор муносабатларига ўтишига қадар суғурта қилиниши мумкин бўлган моддий ва номоддий ишлаб чиқариш тармоқларидаги давлат мулки, касб масъулияти, кредит, тадбиркорлик rischi суғурта ҳимоясидан четда қолган эди.

Бундан ташқари, суғурта соҳасида яққоҳим бўлган давлат суғурта ташкилотлари бўш суғурта захираларини инвестиция қилиш билан боғлиқ операцияларни ўтказиш ҳуқуқлари чегараланган эди. Уларнинг маблағларидан асосан бюджет камомадини тўлдирish учун фойдаланиларди. Бозор муносабатларига ўтилиши билан бу муаммолар бартараф этила бошланди.

Иқтисодий ривожланган мамлакатларда суғурта ташкилотларининг фаолияти салмоқли тарзда ривожланган. Тўпланган захиралар уларга йирик инвесторларга айланиш имконини беради. Ҳарбдаги суғурта компаниялари ўз суғурта сармояларини жамлаб, илғор техника ва технологияни жорий қилиш, йирик иншоотлар қуриш соҳасидаги энг кўп сармоя талаб қиладиган дастурларни маблағ билан таъминлашда қатнашмоқдалар.

Суғурталовчилар сармоя бозорида маблағлар ҳаракатини амалга оширмоқдалар. Уларнинг суғурталанганлардан оладиган кичик миқдордаги тарқоқ суғур-

та мукофотлари, пировардида, муттасил ортиб борадиган катта суғурта фондига айланади. Ҳаётни суғурта қилувчи компаниялар ана шундай маблағларга эга бўлиб, вақтинча бўш ресурсларни инвестиция қилиш йўли билан ишлаб чиқариш ривожлантиришнинг рағбатлантирадиган, давлат заёмлари ва облигацияларини харид қилиш орқали эса инфратузилмани ривожлантириш бўйича ҳукумат харажатларини кредитлашда қатнашадилар. Бу эса ўз навбатида иш билан бандлик даражасини оширишга, ички истеъмол ҳажмининг ва умуман ялпи ички маҳсулот ҳажмининг кўпайишига ижобий таъсир қилади.

Шуниндек суғурта мукофотлари тушган пайт билан суғурта қопламасини тўлаш ўртасида анча узоқ вақт ўтиши мумкин. Бунинг натижасида вақтинча бўш ресурслар вужудга келади ва улар суғурта капиталига айланади. Заҳира ҳажми ва маблағлар жойлаштириладиган муддатлар туфайли суғурта ташкилотлари гоёт қўдратли молия-кредит муассасаларига айланади. Шу

Суғурта соҳасида кутилмаган хатарлар ҳисобига маффаат кўриш анча мушкул. Ушбу молиявий хизматдан даромад олиш учун катта математик ҳисоб-китоблар ёки тажрибанинг ўзи камлик қилади. Бунда асосий талаб кўп жиҳатдан табиатнинг кутилмаган инжиқликлари ва бошқа кўнгилсиз ҳодисаларга тайёр туришдир.

Карантин ҳолати жорий этилганига роп-роса икки ой бўлди. Тождор вирус пандемияси, кучли шамол талафотлари ва сув тошқини сингари кетма-кет юз берган кўнгилсиз ҳодисалар кўплаб ташкилотларнинг молиявий барқарорлигига салбий таъсир этаётганини ярим йилликка оид иқтисодий ҳисоботларда кузатиш мумкин бўлади.

“Ўзагросуғурта” акциядорлик жамияти карантин даврида умумий ҳисобда қарийиб 4 миллиард сўмдан ошиқ суғурта товони тўлади. Шундан 2,5 миллиарддан ортиқ тўлов Бухородаги кучли шамол натижасида гаровга қўйилган мол-мулк ва қишлоқ хўжалиги соҳасига етган зарар ҳисобланади.

Бу йилги баҳор мавсуми ёгингарчилик, дўл, сел, кучли шамол умуман олганда табиий офатлар кўп бўлди. Бундай табиий офатлардан асосан қишлоқ хўжалиги жиддий зарар кўради. Сув тошқини, меъёрдан ортиқ ёмғир ёғиши оқибатида экин пайҳон бўлади, ҳосилдорлик камаюди ёхуд далада турли зараркунанда хашарот кўпаяди. Шундан келиб чиқиб, “Ўзагросуғурта” компаниясининг бутун республика бўйлаб барча филиал, бўлими ва суғурта марказларида хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, аниқланган суғурта ҳолатлари юзасидан тўловларнинг ўз вақтида тўла-

ЗАРАРЛАР УЧУН 4 МИЛЛИАРД СЎМ

нишини ташкил этишда масъулият ҳамда назорат ўрнатилди. Айниқса, табиий офат юз берган ҳудудларда ишчи гуруҳлар иш тартиби кучайтирилди.

Сир эмаски, бугун шахсан Давлатимиз раҳбари томонидан назоратга олинган Сардоба сув омбори фалокати ҳар биримизнинг диққат марказимизда турган асосий масалалардандир. Мазкур сув тошқини оқибатларини бартараф этишда Ҳукумат комиссиясига ҳаммоҳанг равишда “Ўзагросуғурта” АЖ масъуллари воқеа жойига бориб ҳолатни ўрганди. Тезкор ишчи гуруҳ тузилиб, вилоятнинг энг кўп зарар кўрган Оқолтин, Мирзаобод ва Сардоба туманларида етказилган зарар миқдорини аниқлаш чора-тадбирлари кўрилмоқда. Натижада, тадбиркорлар ва аҳолининг балиқчилик бўйича кўрилган зарарлари учун 100 миллион сўмдан ошиқ товон тўлаб берилишини назарда тутилмоқда.

Айни пайтда, “Ўзагросуғурта” АЖ ишчи гуруҳи сув тошқинидан зарар етган ҳудудлар бўйича олинган суғурта мажбуриятлари, аҳолининг гаровга қўйилган мол-мулки ва қишлоқ хўжалиги экинлари миқдори бўйича якуний ҳулосалар тайёрламоқда.

Айтиш ўринли, Навоий вилоятидаги сел келиши бўйича “Ўзагросуғурта” АЖ томонидан тезкор ишчи гуруҳ тузилиб, кўрилган зарарни қоплаш мақсадида дастлаб 30 миллион маблағ ажратилди.

Қўшимча айтиш жоизки, Жамиятга тушган барча мурожаатлар ўрганилиб, тегишли чоралар қўриб келинмоқда.

**“Ўзагросуғурта” АЖ
Ахборот хизмати**

ларда жуда кўп пул маблағлари тўпланиб қолади. Улар сармоя бозори орқали, яъни хусусий сектордаги йирик шахта - конларга ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишловчи корхоналарнинг акцияларини сотиб олиш орқали инвестиция қилинади, бу эса корхоналарга янги ускуналар сотиб олиш ҳамда уларнинг тадбиркорлик ва ишлаб чиқариш фаоллигини ривожлантиришни таъминлайди. Шунини айтиш мумкинки, бозор муносабатлари ривожланган мамлакатларда бюджет камомадининг ўрни пул эмиссияси ҳисобидан эмас, балки ҳукумат кафолатидаги қимматли қўғозлар чиқариш ҳисобидан қопланади. Масалан, АҚШ да ҳукумат давлат векселлари, қарз сертификатлари, давлат мажбуриятлари ва облигациялар чиқарилади. Ҳарбда суғурта компаниялари узоқ муддатли кредитлар бериш учун пул маблағларини сафарбар қилишнинг энг муҳим ва ишончли воситаларидан биридир. Чунончи, АҚШда ҳаётни суғурта қилувчи компаниялар активларининг 80 фоиздан ортиги саноатта ва бошқа тармоқларга узоқ муддатли сармоя қўйишга сарфланади. Улар бу мамлакатда иқтисодиётга йўналтирилган барча узоқ муддатли инвестицияларнинг 30 фоизини ташкил қилиб, хусусий савдо-саноат корпорацияларининг акциялари ва облигацияларининг асосий харидорларидир. Ҳаётни суғурта қилувчи компаниялар ялпи даромадининг деярли 1/3

қисмини инвестиция фаолиятидан тушумлар - қимматли қўғозлар билан ўтказиладиган операциялардан олиннадиган фоизлар ва дивидендлар, гаровлар ва бошқа кредитлар бўйича фоизлар ташкил қилади.

Чет эл тажрибаси таҳлилдан шундай ҳулоса чиқариш мумкинки, бозор муносабатлари шароитида суғурта компаниялари мамлакат иқтисодий аҳволига ижобий таъсир қилувчи энг йирик инвесторлардан бири сифатида фаолият кўрсатди. Шунини ҳам айтиш кераки, фонд биржалари, қимматли қўғозлар бозори сингари бозор инфратузилмалари яхши ишлаб турган ҳолдагина инвестиция фаолиятидан юқори самара олиши мумкин. Маълумки, Ўзбекистонда сармоялар ва қимматли қўғозлар бозори энди вужудга келаётди. Республика фонд биржаси ва бир неча ўнлаб инвестиция компаниялари фаолият кўрсатяпти. Бу биржа хусусийлаштирилдиган корхоналар ва ташкилотларнинг акцияларини дастлабки жойлаштиришни таъминлайди.

Ҳулоса қилиб айтганда, бошқа товарлар ва хизматлар каби, суғурта хизматининг ҳам баҳоси талаб ва таклиф асосида пайдо бўлади ҳамда бу баҳо ўзининг пастки ва юқори чегараларига эга.

**Анваржон ҒАФФОРОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Банк-молия академияси
тинловчиси**

"АЛОҚАБАНК" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРAT БАНКИ

Рўйхат рақами: ЎзР МБнинг 2017 йил 21 октябрдаги 48- рақамли лицензияси
Юридик манзил: 100047, Тошкент ш, Амир Темур шоҳқўчаси, 4.

МОЛИЯВИЙ ҲОЛАТ

ТЎҒРИСИДАГИ ЙИҒМА ҲИСОБОТ

2018 ва 2019 йил 31 декабрь ҳолатига кўра (минг сўмда)

N	Моддалар	2019 йил	2018 йил (тузатилган)
	Активлар		
010	Нақд пуллар	573 389 633	614 960 451
020	Ўзбекистон Республикаси Марказий банки	278 956 700	71 069 878
030	(ЎзР МБ)дан олиши лозим бўлган суммалари	244 201 849	75 680 153
040			
041	Банкнинг бошқа банклардан олиши лозим бўлган суммалари		
050			
060	Инвестициялар - қарз қимматли қозғалар учун мўлжалланганлари	50 683 247	-
	- шўъба корхоналарга	2 207 047	14 209 207
070	Тескари РЕПО		
080	Мижозларга кредитлар ва бўнақлар :	5 753 465 241	4 756 700 482
081	Манфий:Эҳтимолий зарарлар бўйича захиралар	(22 221 106)	(14 642 082)
082	Соф кредитлар ва бўнақлар	5 731 244 135	4 742 058 400
101	Қўшма корхоналарга инвестициялар		
110	Гудвил		
120	Асосий воситалар (соф баланс қиймати бўйича)	403 824 585	142 033 411
130	Номоддий активлар (соф баланс қиймати бўйича)	28 433 351	3 120 748
140	Бошқа хусусий мулк		
150	Солиқ талабномалари	9 263 314	9 909 993
160	Бошқа молиявий активлар	14 679 079	11 267 775
161	Бошқа номолиявий активлар	73 365 635	23 576 705
170	ЖАМИ: Активлар	7 410 248 575	5 707 886 721
	Мажбуриятлар		
	Депозитлар		
181	Талаб қилиб олингунча сақланадиганлари	1 101 969 982	1 079 779 178
182	Жамгарма	424 554 557	231 859 043
183	Муддатли	3 372 320 490	2 229 051 126
	Бошқа депозитлар		
184	Депозитли сертификатлар		
185	Ҳукуматга тўланиши лозим бўлган суммалар		
190	Жами: Депозитлар	4 898 845 029	3 540 689 347
200	Марказий банкка тўланиши лозим бўлган суммалар		
210	Ҳукуматга тўланиши лозим бўлган суммалар		
220	Бошқа банкларга тўланиши лозим бўлган суммалар	614 888 855	743 695 911
230	РЕПО ва бошқа қарз воситалар	494 989 698	255 921 938
240	Ҳосила молиявий воситалар		
250	Солиқ мажбуриятлари		
260	Бошқа молиявий мажбуриятлар	16 579 157	16 847 504
261	Бошқа номолиявий мажбуриятлар	25 628 989	20 316 142
270	Чиқарилган қарз қимматли қозғалар		
280	Жами: мажбуриятлар	6 050 931 728	4 577 470 842
	Хусусий капитал		
300	Оддий акциялар	953 353 568	883 754 170
310	Имтиёзли акциялар	2 252 886	2 252 886
320	Эмиссион даромад	3 912 342	3 912 342
330	Жами: Акциядорлик капитали	959 518 796	889 919 398
340	Инвестицияларни қайта баҳолаш бўйича захиралар- сотиш учун мўлжалланган		
350	Тақсимланмаган фойда (тўпланган тақчиллик)	384 922 793	232 056 781
351	Назорат қилинмайдиган улушнинг иштироки	14 875 258	8 439 700
360	Жами: хусусий капитал	1 359 316 847	1 130 415 879
370	ЖАМИ: Мажбуриятлар ва хусусий капитал	7 410 248 575	5 707 886 721

Фойда ёки зарар тўғрисидаги ЙИҒМА ҲИСОБОТ

(минг сўмда)

N	Моддалар	2019 йил	2018 йил (тузатиш киритилгани)
	Фойзли даромад		
011	Кредитлар бўйича фойзли даромад	833 474 297	485 186 534
012	ЎзМБ ва бошқа банклардаги ҳисобварақлар бўйича фойзли даромад	14 621 978	5 746 068
013	Олди-сотди учун мўлжалланган қимматли қозғалар бўйича фойзли даромад - савдо		
014	Олди-сотди учун мўлжалланган қимматли қозғалар бўйича фойзли даромад-носавдо		
015	Инвестициялар бўйича фойзли даромад, сотиш учун мўлжалланганлари		
016	Қарз қимматли қозғаларга йўналтирилган инвестициялар бўйича фойзли даромад	6 179 178	132 330
017	Тескари РЕПО битимлари бўйича фойзли даромад		
018	Молиявий ижара бўйича фойзли даромад		
019	Бошқа фойзли даромадлар		
020	Жами: фойзли даромадлар	854 275 453	491 064 932
	Фойзли харажатлар		
031	Талаб қилиб олингунча сақланадиган депозитлар бўйича фойзли харажатлар	(1 095 275)	(356 686)
032	Жамгарма депозитлар бўйича фойзли харажатлар	(74 647 141)	(13 829 293)
033	Муддатли депозитлар бўйича фойзли харажатлар	(307 422 027)	(122 776 752)
034	Депозитли сертификатлар бўйича фойзли харажатлар		
035	Ҳукумат ҳисобварақлари бўйича фойзли харажатлар		
036	ЎзРМБ ҳисобварақлари бўйича фойзли харажатлар		
037	Бошқа банкларга тўланиши лозим бўлган ҳисобварақлар бўйича фойзли харажатлар	(74 703 136)	(64 016 644)
038	Бошқа қарз маблағлари бўйича фойзли харажатлар	(19 620 017)	(5 002 895)
039	Чиқарилган қарз қимматли қозғалар бўйича фойзли харажатлар		
040	РЕПО битимлари бўйича фойзли харажатлар		
041	Бошқа фойзли харажатлар		
050	Жами: фойзли харажатлар	(477 487 596)	(295 982 270)
060	Соф фойзли даромад	376 787 857	285 082 662
070	Кредитлар бўйича эҳтимолий зарарлар захирасини баҳолаш	(8 340 087)	(10 374 018)
080	Захирано баҳолаш чиқарилганидан сўнг қоладиган соф фойзли даромад	368 447 770	274 708 644
	Фойсиз даромад		
091	Хизматлар ва воситачилик учун олинган даромадлар	137 411 970	100 111 154
092	(Хизматлар ва воситачилик учун тўланган харажатлар)	(51 939 165)	(35 807 533)
093	Хорижий валютали операциялар ҳамда фойда ёки зарар орқали адолатли қийматда акс эттирилган молиявий активларда адолатли қийматнинг ўзгаришидан олинган соф даромад/ (харажатлар)	2 515 991	(8 383 788)
094	Валюта операцияларидан олинган фойда (зарар)	3 471 425	59 018
095	Дивидендлар кўринишидаги даромадлар		
096	Инвестициялардан олинган фойда (зарар)	248 323	234 311
099	Бошқа операциялар даромадлар	71 890 635	19 948 771
100	Жами: фойсиз даромадлар	163 599 179	76 161 933
	Операцион харажатлар		
111	Ҳодимлар иш ҳақи ва улар учун қилingan бошқа харажатлар	(141 237 623)	(101 870 037)
112	Солиқлар, даромад солиғидан ташқари	(1 983 747)	(27 088 710)
113	Қўриқлаш хизмати учун сарфланган харажатлар	(6 751 532)	(4 853 487)
114	Асосий воситаларнинг эскириши	(14 501 337)	(8 816 465)
115	Хайрия харажатлари	(57 745 531)	(35 989 526)
116	Канцелярия маҳсулотлари	(6 838 407)	(6 164 737)
117	Таъмирлаш ва таъминот харажатлари	(3 666 319)	(3 153 847)
118	Бошқа операциялар харажатлари	(59 776 672)	(18 897 771)
120	Жами: операцион харажатлари	(292 501 168)	(206 834 580)
130	Даромад (фойда) солиғи тўлангунга қадар олинган соф фойда (зарар)	239 545 781	144 035 997
140	Даромад (фойда) солиғини баҳолаш	(47 895 197)	(30 759 061)
150	Соф фойда	191 650 584	113 276 936
151	Бошқа умумий даромад	-	-
152	Жами умумий даромад	191 650 584	113 276 936
	Фойда, қуйидагиларга тегишли:		
	Банк эгалари	190 483 862	114 427 236
	Назорат қилинмайдиган фойзлар	1 166 722	(1 150 300)
	Ҳисобот давридаги фойда	191 650 584	113 276 936
	Жами умумий даромад, қуйидагиларга тегишли:		
	Банк эгалари	190 483 862	114 427 236
	Назорат қилинмайдиган фойзлар	1 166 722	(1 150 300)
	Ҳисобот давридаги жами умумий даромад	191 650 584	113 276 936
160	Оддий акцияларга тўғри келадиган базавий ва таянч фойда, сўмда	26	28
170	Имтиёзли акцияларга тўғри келадиган базавий ва таянч фойда, сўмда	26	36

МАБЛАҒЛАРНИНГ ҲАРАКАТИ ТЎҒРИСИДАГИ ЙИҒМА ҲИСОБОТ

2018 ва 2019 йилларнинг 31 декабрь ҳолатига кўра (минг сўмда)

6-бошланиши

N	Моддалар	2019 йил	2018 йил (тузатиш кирилгани)
Операцион фаолиятдан келган пул оқимлари			
020	Олинган фоизлар	813 862 187	484 492 680
030	Тўланган фоизлар	(463 422 987)	(205 030 677)
040	Воситачилик ва хизматлар учун тўловлар тарзида олинган пул маблағлари	135 113 775	107 174 029
050	Воситачилик ва хизматлар учун тўловлар тарзида тўланган пул маблағлари	(51 939 165)	(35 807 533)
070	Дилинг операциялари бўйича реализация қилинган фойда (зарар)	2 682 970	(8 062 761)
100	Бошқа операцион даромдлар	71 271 091	18 685 147
100	Маҳсулот етказиб берувчилар ва ишчиларга тўланган пул маблағлари	(271 508 536)	(188 593 484)
120	Тўланган даромад (фойда) солиғи	(47 248 518)	(29 503 793)
140	Операцион активлар ва мажбуриятлардаги ўзгаришларга қадар амалга оширилган операцион фаолиятдан келган пул оқимлари	188 810 817	143 353 608
150	Операцион активларнинг соф (кўпайиши) камайиши:		
151	Банкларга берилган кредит ва бўнақларнинг соф камайиши	(338 888 898)	137 548 078
152	Мижозларга берилган кредит ва бўнақларнинг соф кўпайиши	(764 419 657)	(3 153 778 733)
	Фойда ёки зарар сифатида адолатли қиймат бўйича акс эттирилмайдиган улушли қиммат қозғаларга йўналтирилмайдиган инвестицияларнинг соф кўпайиши	1 241 746	(475 000)
153	Бошқа активлардаги соф (кўпайиш) камайиш	(31 548 432)	(17 605 084)
160	Операцион мажбуриятларнинг соф (кўпайиши) камайиши:		
161	Депозитларнинг соф кўпайиши	1 114 537 050	1 628 224 538
162	Бошқа банкларга тўланадиган ҳисобварақлар бўйича соф (кўпайиш) камайиш	(138 114 845)	540 696 465
163	Бошқа мажбуриятлар бўйича соф (кўпайиш) камайиш	7 976 375	6 694 480
170	Операцион фаолиятдан олинган соф пул маблағлари	39 594 156	(715 341 647)
Инвестицион фаолиятдан келган пул оқимлари			
180	Олинган дивидендлар	(2 997)	725 019

181	Эскирган қиймат бўйича акс эттирилган қарз қимматли қозғаларга мўлжалланган инвестицияларни харид қилиш	(50 683 852)	-
182	Қимматли қозғаларни сотиш, операцион фаолият сифатида таснифланганларидан ташқари	-	3 000 000
Қимматли қозғалар бўйича олинган дивидендлар			
183	Шўъба, тобе хўжалик юритувчи жамиятлар ва қўшма корхоналарни сотиб олиш, олинган пул маблағлари чегириб ташланганда	-	(5 630 000)
	Шўъба, тобе хўжалик юритувчи жамиятлар ва қўшма корхоналарни чиқариб ташлаш, олинган пул маблағлари чегириб ташланганда	-	-
185	Асосий воситалар, нооддий активлар ва бошқа узоқ мuddатли активларни сотиб олиш	(303 357 825)	(67 338 844)
186	Асосий воситалар, нооддий активлар ва бошқа узоқ мuddатли активларни сотиш	3 991 764	5 232 575
187	Шўъба корхоналарнинг реализациясидан тушган тушум; тўланган пул маблағлари чегириб ташланганда		
188	Тобе компаниялардан олинган даромад		
200	Инвестицион фаолиятдан келган соф пул маблағлари	(350 052 910)	(64 011 250)
Молиявий фаолиятдан келган пул оқимлари			
290	Қарз воситалари ва қарз қимматли қозғалардан тушумлар	264 443 877	201 865 888
300	Қарз маблағлар ва қарз қимматли қозғалар бўйича тўловлар	(68 151 337)	(8 050 000)
310	Молиявий ижара бўйича тўловлар		
320	Акциялар чиқариш	69 600 000	645 431 600
X	Акциядорларнинг капитал қўйилмалари, акцияларнинг эмиссиясидан ташқари	5 268 836	9 590 000
330	Пулли дивидендларни тўлаш	(37 617 850)	(19 345 596)
340	Ўз акцияларини қайта сотиб олиш		
360	Дивидендлар учун пул тўлаш		
370	Инфляциянинг молиявий фаолиятга таъсири		
380	Молиявий фаолиятдан тушган соф пул маблағлари	233 543 526	829 491 892
390	Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентларига валюта айирбошлаш курсидаги ўзгаришларнинг таъсири	35 344 407	(11 861 243)
410	Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентларидаги соф кўпайиш (камайиш)	(41 570 818)	38 277 752
420	Йил бошидаги пул маблағлари вазқиввалентлари	614 960 451	576 682 699
430	Йил охиридаги пул маблағлари ва эквивалентлари	573 389 633	614 960 451

АКЦИЯДОРЛИК КАПИТАЛИДАГИ ЎЗГАРИШЛАР ТЎҒРИСИДАГИ ЙИҒМА ҲИСОБОТ,

2016 ва 2017 йилнинг 31 декабрь ҳолатига кўра

N	Устав капитали	Кўшилган капитал	Ўз акцияларини қайта сотиб олиш	Жами: Акционердорлик капитал	Қимматли қозғаларни (сотиб учун мавжудлари) қайта баҳолаш фонди	Тақсимланмаган фойда	Эғаликнинг назорат қилинмайдиган улуши	Жами хусусий капитал
010	Ўтган йилдан аввали йил 1 январь ҳолатига кўра қолдиқ	240 575 455	3 912 343	-	244 487 798	-	129 748 536	374 236 334
	МҲХС 9-нинг қабул қилиниши: кутиладиган кредит зарарларини қайта баҳолаш, солиқлар чегириб ташланганда					7 226 605		7 226 605
	2018 йил 1 январь ҳолатига кўра қолдиқ (тузатилгани)	240 575 455	3 912 343	-	244 487 798	-	136 975 141	381 462 939
020	Ҳисобот даврида юзага келган:							
030	Соф фойда					114 427 236	(1 150 300)	113 276 936
040	Бошқа умумий даромад							-
070	Ўтган йилдан аввали йилдаги оддий акциялар бўйича дивидендлар					(18 909 996)		(18 909 996)
080	Ўтган йилдан аввали йилдаги имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар					(435 600)		(435 600)
090	Ўз акцияларини қайта сотиб олиш /сотиб							-
100	Дивидендларнинг капиталлашуви							-
110	Акцияларни чиқариш	645 431 600			645 431 600			645 431 600
120	Имтиёзли акциялар қийматидаги ўзгаришлар туфайли юзага келадиган самара							-
X	Назорат қилинмайдиган улушга ага шўъба корхоналар						9 590 000	9 590 000
150	Жами: Жорий йил 1 январь ҳолатига кўра қолдиқ (тузатилгани)	886 007 055	3 912 343	-	889 919 398	-	232 056 781	1 130 415 879
160	Ҳисобот даврида юзага келган:						190 483 862	190 483 862
170	Соф фойда							-
180	Бошқа умумий даромад							-
190	Ўтган йилги оддий акциялар бўйича дивидендлар					(36 746 650)		(36 746 650)
200	Ўтган йилги имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар					(871 200)		(871 200)
210	Ўз акцияларини қайта сотиб олиш (сотиб)							-
220	Дивидендларнинг капиталлашуви							-
230	Акцияларни чиқариш	69 599 398			69 599 398			69 599 398
240	Имтиёзли акциялар қийматидаги ўзгаришлар туфайли юзага келадиган самара							-
X	Назорат қилинмайдиган улушга эғалик қиладиган акциядорларнинг шўъба корхоналардаги инвестицияларнинг кўпайиши						5 268 836	5 268 836
250	Жорий йил 31 декабрь ҳолатига кўра қолдиқ	955 606 453	3 912 343	-	959 518 796	-	384 922 793	1 359 316 847

Молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги "PKF MAK ALYANS" МЧЖ аудиторлик компанияси (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2008 йил 30 январдаги АФ 00531-сонли лицензияси) томонидан тасдиқланган ва унинг барча муҳим жиҳатлари амалдаги қонун ҳужжатлари ҳамда Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқ тайёрланган. Юқорида келтирилган маълумотлар тўғрисидаги ахборот банкнинг 2019 йил 31 декабрь ҳолати бўйича ҳисоботи тўғрилиги ҳақидаги аудиторлик ҳулосасида бор.

Хизматлар лицензияланган.

Ўзсаноатқурилишбанкнинг Мирзо Улуғбек филиали нафақат молия муассасаси, балки банк-музей ҳам ҳисобланади. 2018 йилда банк раҳбариятининг ташаббуси билан бино тўлиқ реставрация қилиниб, 125 йил аввалги кўриниши деярли тикланган.

ТОШКЕНТДАГИ 125 ЙИЛЛИК БИНОДА ТАШКИЛ ЭТИЛГАН БАНК-МУЗЕЙНИ БИЛАСИЗМИ?

Ўзсаноатқурилишбанк Мирзо Улуғбек филиали

Пойтахтимиз маркази – Амир Темур хиёбонининг ёнида, Амир Темур музейи рўпарасида 1895 йилда қурилган Россия империяси Давлат банкининг собиқ Тошкент филиали биносига “Ўзсаноатқурилишбанк” АТБнинг Мирзо Улуғбек филиали фаолият кўрсатмоқда.

XIX аср охирида меъмор В.Гейнзелман лойиҳаси билан қурилган икки қаватли бино Амир Темур хиёбони ансамблининг бир қисми ҳисобланади. Мутахассисларнинг таъкидлашларича, банк биноси бизнинг кўнларимизга деярли ўзгармаган шаклда етиб келган.

Банкнинг ташқи кўриниши ўша давр биноларига хос неоклассицизм услубида қурилган. Банкнинг ички кўриниши – Россия Империяси Давлат банки давридан буён сақланиб қолган қисмлар тўпламидан иборат бўлиб, ҳозирги вақтга келиб қайта

тикланган. Сақланиб қолган полнинг қисмини такорловчи плита нақшлари, гипсли шифтнинг плитуси қайта тикланди.

“Ўзсаноатқурилишбанк”нинг Мирзо Улуғбек филиалига ташриф буюрган меҳмонлар XIX асрнинг асл меъморий элементларини: деворий печ ўтхонаси эшиклари, Франц Сан-Галли чўян куйиш ва механика заводининг катта эшиклари, пул ва бошқа молларни кўтариш механизмларини кўришлари мумкин.

Амалиёт хонасида меҳмонлар Тошкент давлат банкининг биноси, Қўқондаги Москва ҳисоб палатаси, Самарқанддаги газна, Николаев, Романовский кўчалари, Кауфман катта кўчаси ва бошқаларнинг тарихий фотосуратлари билан танишишлари мумкин.

Музей экспозициясида телефон, ёзув машиналари, давлат кредит карталари сингари бир қатор тарихий экспонатлар ҳам мавжуд.

Маълумот учун: “Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ тарихига назар ташласак, молия муассасаси Ўзбекистондаги энг қадимги молия институтларидан бири ҳисобланади. Унинг тарихи 1922 йилда Тошкентда Саноатбанкнинг Ўрта Осиё бўлими очилишидан бошланади. Банкнинг мамлакатимизда 45 та филиали мавжуд.

Банк Ахборот хизмати

РАМАЗОН ШУКУҲИ

РАМАЗОН ҲАЙИТИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

Яратгандан хонадонингизга файзли, баракотли, эминлик ва саломатлик тилаймиз. Тутган рўзаларимиз, дуоларимиз кўп ажр ва яхшиликларга сабаб бўлсин деймиз. Бу йилги улуг айём халқимиз синобли даврни бошидан кечираётган бир вақтга тўғри келди. Шундай бўлса-да карантин қондаларига риоя қилган ҳолда бу кунни хурсандчилик ва шодиёна руҳда ўтказиш лозим бўлади.

Хабарингиз бор, барча инсонлар яхши амалларини Ҳайит кунларига мўлжаллайдилар. Жумладан, қариндошлардан хабар олиш, ночорроқ кўни-кўшниларга хайр-садақотлар улашиш, болаларни ширинликлар билан хурсанд қилиш, ота-она, ёру биродар, қариндош-уруғларни зиёрат қилиш, етим-есир, бева-бечора ва беморларнинг ҳолидан хабар олиш, аразлашганлар бўлса шу кунни бир-бирларидан узра сўраш, барча кўнгилларни шод этиш шу куннинг улуг фазилатларидан ҳисобланади. Албатта шу эзгу амаллар ҳозирги пандемия шароитидан келиб чиқиб амалга оширилади.

Агар эътибор қилган бўлсангиз, ҳукуматимиз томонидан карантин ҳолати босқичма-босқич юмшатиб борилаётганда. Яна бир хушxabар шундаки, Kup.uz сайтининг маълумотга кўра, Ҳайит муносабати билан Президентимиз томонидан маҳкумларга нисбатан эълон қилинадиган афв бу йил бирмунча каттароқ миқёсда бўлиши, тузалиш йўлига қатъий ўтган кўллаб маҳбусларни қамраб олиши мумкин экан.

Муқаддас динимизда деярли барча амаллар маъзабимиздаги Қиёс ва Урф фикҳий рункларига кўра, шароитдан келиб чиқиб бажарилади. Яъни карантин шароитини ҳисобга олиб, амаллар ўхшаш амалларга алмаштириб бажарилади. Масалан, сийлайи раҳм маъносига дўсту биродар, қариндош-уруғларни зиёрат қилиш амали бугунги техника ва технология ривожланган даврда айнан юзма-юз кўришиш шаклида амалга ошмасе-да телефон орқали улар ҳолидан хабар олиш мумкин. Лекин бу амал тўхтаб қолиши керак эмас. Маъзабимизнинг афзал томонлари ҳам шунда – амаллар шароитдан келиб чиқиб Қиёс рункига кўра қиёсан бажарилаверади.

Хабарингиз бор, Ўзбекистон мусулмонлари идораси Фатво Ҳайитининг 2020 йилги закот миқдори бўйича қарори эълон қилинган. Жумладан жорий йил учун закот нисоби 21 250 000 сўм деб белгиланди. Мазкур қийматнинг қирқдан бири, яъни закот учун чиқариладиган қисми 531 250 сўмга тенг бўлади. Одатда, ҳар йили Ўзбекистон мусулмонлари идораси Фатво Ҳайити томонидан нисоб миқдори Рамазон ойда эълон қилинар эди.

“Лекин бугунги кунда бутун дунё бўйлаб, жумладан, Ўзбекистонда ҳам коронавирус пандемияси тарқалишининг олдини олиш мақсадида, юртимизда карантин эълон қилиниши сабабли, заруратсиз уйдан ташқарига чиқиш мумкин бўлмади қолди. Табиийки, бундай пайтда аҳолининг моддий ёрдамга муҳтож бўлган қисмини қўллаб-қувватлашнинг зарурати тугилди ва айна пайтда бу ажр-савоби кўп бўлган амалдир. Мана шундай вазиятда моли нисобга етган бой-бадавлат кишилар молларининг закотини ҳам ҳақдорларга беришлари айна савобли амаллар сирасига кириди”, дейилади қарорда.

Ана шуларни инобатга олган ҳолда Ўзбекистон мусулмонлари идораси Фатво Ҳайити закот нисобини Шайбоний ойида чиқаришга қарор қилган.

Ўзбекистон мусулмонлари идораси Фатво Ҳайити 1 грамм тиллонинг бугунги кундаги ўртача нархи 250 000 (икки юз эллик минг) сўм эканини эътиборга олиб, миладий 2020 йил (ҳижрий 1441 йил) учун ЗАКОТ нисобини (85 г. тиллодан) 21 250 000 (ийгирма бир миллион икки юз эллик минг) сўм деб белгилади. Мазкур қийматнинг қирқдан бири (1/40), яъни закот учун чиқариладиган қисми 531 250 (беш юз ўттиз бир минг икки юз эллик) сўмга тенг бўлади. Шунга кўра, зарурий эҳтиёждан ташқари бир йил давомига 21 250 000 (ийгирма бир миллион икки юз эллик минг) сўмдан ортиқ маблағга эга бўлган мусулмон киши жами маблагининг қирқдан бири (1/40)ни закот сифатида қамбағал ва фақирларга бериши фарздор.

Ўзбекистон мусулмонлари идораси Уламолар кенгашининг Рамазон ойини ўтказиш бўйича қабул қилинган фатвосида Рамазонда ифтор маросимлари қилмаслик, унинг пулини муҳтож оилаларга бериш каби эзгу амалларни тавсия қилишган.

Албатта барча эзгу ишлар юқорида таъкидлаганимиздек, Қиёс рункига кўра амалга оширилаверади. Ҳайит айёми билан Сизларни қўтлаган ҳолда, халқимизни турли офат-балолардан эмин бўлишини, саломатлик ва хотиржамлик неъматини, хонадонимизга файзу баракотни, юртимизга тинчлик ва фаровонлиқни Яратгандан дуо қилиб сўраб қоламиз!

Шукур ЖАББОР
тайёрлади

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ - ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА
АХБОРОТ ҲАМКОРЛАРИМИЗ
Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки
Ўзбекистон Республикаси
Банк-молия академияси

БОШ МУҲАРРИР
Бобур МУҲАММАДИЕВ

НАШР УЧУН МАСЪУЛ
Шукур ЖАББОР

ОБУНА ВА РЕКЛАМА
БЎЛИМИ РАҲБАРИ
Ўктам АБДУЛЛАЕВ
Тел: +998 90 0264090
71 234 43 18

Факс: 71 234 43 18
Нашр индекси-102.

МУАССИС:
“Moliya yangiliklari agentligi” МЧК

Ахборот кўмаги

ЎЗА, “Norma Hamkor” МЧК
www.finance.uz

Тахририят манзили:

100060. Тошкент ш., Юнусобод т.

Осиё кўчаси 1а

e-mail: bankaxborotnomasi@mail.ru,

Чоп этишга тайёрловчи:

“Moliya yangiliklari agentligi” МЧК
Газета тахририятнинг техник
ўқуналарида саҳифаланди.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиги билан “Банк ахборотномаси” да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилди. Қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди. Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган. Газета ҳафтада бир марта – пайшанба куни чиқади. Бюортма № г 0549 А-1595 Нархи шартнома асосида. Газета А3 ҳажмда, 4 шартли босма табақда чоп этилди. Босишга рухсат этилди: 19.05.2020 й., 1 2 3 4 5 6